

## APRECIEREA SECURITĂȚII ECONOMICE A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII

**CEBAN DORINA**

*studenta an. 3, Facultatea Economie, UASM*

Rezultatele prezentate se referă la analiza procesului de asigurare a securității economice a Republicii Moldova în contextul globalizării. Esența securității economice reprezintă acea stare a economiei și a instituțiilor puterii, când este garantată protecția intereselor naționale, dezvoltarea socialmente orientată a țării în ansamblu, fiind asigurat un potențial de apărare suficient chiar și în condițiile cele mai grele ale evoluării proceselor interne și externe.

Scopul cercetărilor constă în analiza securității economice a Republicii Moldova în contextul globalizării. Pentru realizarea scopului propus au fost înaintate următoarele obiective: sistematizarea abordărilor teoretice cu privire la securitatea economică și identificarea celor mai importante amenințări și găsirea celor mai eficiente mecanisme pentru diminuarea lor; identificarea factorilor determinanți ce contribuie la asigurarea securității economice durabile a țării și analiza indicatorilor securității economice a Republicii Moldova. Au fost folosite următoarele metode de cercetare: analiza, compararea, metoda grafică și metoda statistico-economică.

În baza rezultatelor obținute s-a constatat că economia Republicii Moldova fiind afectată de pandemie și de seceta severă s-a contractat în anul 2020, PIB-ul înregistrând o scădere de 7,0 procente. Factorii principali ce au determinat acest declin al PIB au fost consumul populației, care la fel a scăzut cu 7 procente, urmat de investiții și de stocuri. La scăderea PIB au contribuit următoarele activități economice: agricultura, silvicultura și pescuitul (au contribuit cu -2,7% la scăderea PIB), cu o pondere de 9,5% la formarea PIB și o scădere a VAB pe activitățile respective cu 26,4%; comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică (au contribuit cu -2,1% la scăderea PIB), cu o pondere de 20,7% la formarea PIB și o scădere a VAB pe activitățile respective cu 9,6%; industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (au contribuit cu -0,6% la scăderea PIB), cu o pondere de 14,0% la formarea PIB și o scădere a VAB pe activitățile respective cu 4,3%.

Rezultatele cercetărilor au permis formularea următoarelor recomandări: reducerea treptată a decalajelor care separă Republica Moldova de nivelul mediu al UE referitor la valoarea PIB-ului per locuitor și la calitatea vieții populației, constituirea unui mediu de afaceri favorabil inovării și o politică clară și realistă în domeniu, care să pornească de la stimularea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare cu plasarea accentelor spre inovare și transfer tehnologic, creșterea considerabilă a calității managementului economic la toate nivelurile, de la cel național sau regional până la nivel de întreprindere, pentru utilizarea eficientă și completă a resurselor de capital disponibile și atragerea unor surse de finanțare suplimentare pentru investiții atât în dotarea cu tehnologie modernă, în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cât și în formarea și perfecționarea forței de muncă, asigurarea potențialului reproductiv al Republicii Moldova; reorganizarea structurală a economiei, ce nu poate fi realizată decât cu condiția efectuării unor investiții de proporții ca urmare a ameliorării climatului investițional.

**Conducător științific – dr., conf.univ., Sârbu Olga**